

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 1.

V Ljubljani, v ponedeljek 3. januarija 1898.

Letnik XXVI

Sprava.

Naravno je, da to vprašanje preobvlada danes slovensko javnost. Z zadovoljstvom zamoremo konstatovati, da je javno mnenje slovenskega ljudstva za spravo na Kranjskem. Slovensko časopisje postavilo se je takoj v službo započete akcije. Toda tudi izjeme morajo biti — in taka izjema je »Slov. Narod«. Ne bi v sedajnem hipu z njim polemizovali, če ne bi bil v zadnem članku preteklega leta oddal na vsa usta izjavo, da ni glasilo narodne stranke. To dejstvo nam omogočuje polemiko z njim tudi v sedajnem hipu, ko je pravna akcija baš v tiru. Če polemizujemo z njim, ne polemizujemo z narodno stranko. Odgovorjati pa moramo v — obrambo in rešitev srečno započete sprave.

Navedeni članek »Slov. Naroda« je prav sposoben, spodkopati tla, na katerih sloni akcija naših državnih poslancev. Člankar sicer trdi »mi smo za kompromis«, toda vsa vsebina in smer članka naperjena je proti spravi. V dosego tega namena se poslužuje člankar dvojnega sredstva: na jedni strani neti pri svojih somišljenikih nezapiranje proti katoliško-narodni stranki in na drugi strani skuša narodno stranko s pretenjem, — da sčisto navadnim pretenjem! — odvrniti od sprave.

Katoliško-narodna stranka hoče se spravo le narodno stranko pod se spraviti — tako modruje »Narod« in svetuje narodni stranki, naj bode previdna. Mi nimamo prav nič proti temu, če je narodna stranka previdna, to je vendar njena pravica. Toda najodločneje moramo protestovati proti temu, da se katoliško-narodni stranki podtikajo nameni, katerih ni m a.

Če bi se katoliško-narodni stranki šlo za to premagati narodno stranko, pričela bi stvar pač drugače, nego s spravo. Nikdar ni bil teren — i. s. tudi v mestih in trgih — za agitacijo proti narodni stranki tako ugoden, kakor danes, ko je ta stranka vsled — razmer, v katerih podrobnosti se nočemo spuščati, zašla v sedajno koalicio z nemško-liberalno stranko. Toda vsakdo mora priznati, da se katoliško-narodna stranka drži rezervirano in niti prigodek v prvi seji deželnega zbora, ko je koalicija izvršila ne baš lep čin, vzemši katoliško-narodni stranki jeden mandat v finančnem odseku, nas ni izvalil iz naše reserve.

Pred očmi imamo velike interese celokupnega slovenskega naroda. Ti interesi zahtevajo, da se konča strankarski boj mej Slovenci. Če bi pa hoteli premagati narodno stranko, morali bi boj še z večjo silo, nego doslej, nadaljevati. Temu se hočemo, če le mogoče, ogniti.

Narodna stranka ima v svoji sredini mnogo nadarjenih in skušenih moči. Te moči, ki se danes izrabljajo nepotrebno v boju zoper katoliško-narodno stranko, hočemo pridobiti za delo, pošteno delo v interesu celokupnega slovenskega ljudstva. Narodna stranka zašla je v nevzdržljiv položaj, v katerem se kot narodna stranka ne more ohraniti. To bi ne bila zguba za naše strankarsko stališče, pač pa zguba za slovenstvo, ker preti iz tega nezdravega in nenaravnega razmerja nastati strankarski kaos, ki bi še mnogo bolj škodoval, nego sedajna razdvojenost.

Zato smatra katoliško-narodna stranka za svojo

domoljubno dolžnost, zidati narodni stranki zlate mostove za povrat v slovensko skupnost.

Pri spravi, katero hoče katoliško-narodna stranka, ne sme nobena stranka zmagati ali premagana biti. O tem pri poštenih spravi niti govora biti ne sme. Zmagati mora pri tem le jeden: slovensko ljudstvo, njega svetinje, njega koristi, njega bodočnost!

To je odločna in realna slovenska politika. namreč realna politika v interesu slovenskega ljudstva!

»Narod« pa se je poprijel te besedice iz nekega našega članka in jo vporablja — proti spravi, češ da narodna stranka mora tudi delati realno politiko, i. s. v tem smislu, da se drži sedajne koalicije! Temu nasproti povdarjamo le jedno: Vse kaj družega je, delati realno politiko v interesu stranke ozir. posameznih strankarjev, ali pa v interesu ljudstva. Prvo je sicer realno toda nereelno, drugo je realno, pravno in pametno. To je razloček, kojega naj si zapomnijo tisti, ki stoje za »Narodom«.

Za slovensko ljudstvo ni danes realnejše politike, nego je ta, da se poravnajo vsa notranja nasprotstva in obrne vsa moč v skupno delo za duševni in gmotni blagor ljudstva in obrambo slovenskega ozemlja. Deželni zbor kranjski pa mora postati politično središče vsega slovenstva. To je realna slovenska politika. Svoje skupne interese, svetinje vsega slovenstva, pa zamoremo le braniti, če nismo le jedini, marveč če smo tudi resen činitelj v splošni avstrijski politiki. To pa zamoremo le biti, če si iščemo zaveznikov. Te zaveznike našli smo v drugih Slovanih in katoliških Nemcih. To za-

LISTEK.

† Župnik Kneipp.

(Dalje.)

XI.

Zdravljenje Kneippovo pa je prav posebno posebevalo neomejeno zaupanje, katero so imeli bolniki vanj. Njegovo ime bilo je tako slavno in znano, njegova sodba tako jasna ter pogosto potrjena po velikih uspehih, da je že izpodbadajoča in tolažljiva beseda iz njegovih ust pomirila živce. In še nekaj, šaljiv bil je Kneipp vedno. Gotovo je marsikako uro videl mnogo žalostnega in pomilovanja vrednega, pa čisto je pri takih prilikah omilil otožni položaj s šaljivo opazko ali vprašanjem, tako da se je tudi najbolj zapuščenim in najbolj bolnim neredko zasmijalo lice in zvedrilo oči. Dasi je bil dobrega in mehkega srca, postal je vendar prav robat in trd, če ga bolniki niso hoteli ubogati. Naj le grejo drugam sveta in pomoči iskat, tako jih je vedno odpravil. To je smel storiti z ozirom na veliko množico bolnikov. Kdor je prišel v Würshofen iskat zdravje, pa ga ni hotel ubogati, ta vendar ni mogel zahtevati, da bi se z delom preobloženi gospod še posebej z njim mudil in tratil čas na škodo drugim.

Znano je, da se ni zbal svojega mnenja tudi najodličnejšemu odkrito povedati. Saj mu ni bilo

treba valjati se v prahu pred zlatim teletom, in denar marsikomu zaveže usta in roke. Če se sme kdo na svetu imenovati Samaritan, Kneipp se sme po pravici. Vse, kar je delal, delal je iz ljubezni do bližnjega in za »božji lon«, kakor pravimo po domače. Če se ne motim, bila je taksa za jedno ordinacijo ena nemška marka (60 kr. av. velj.). A čisto je to plačilo zavrnil ali ga pa ni zahteval, zlasti če je videl, da bi bolnik ne pogrešal denarja prav lahko. In take ljudi zdravil je zastonj, plačila pričakoval je le pri Bogu. Zato pa je vreden, da ga spoštujejo vsi. Bil je pač nenavaden človek i kot duhovnik i kot zdravnik. Kot služabnik Božji ni le govoril po sv. pismu, ampak tudi delal. Nekdaj je rekel nek duhovnik o njem: Če nas bode sodnik pri vesoljni sodbi sodil le po delih, potem doleti Kneippa na onem svetu gotovo največja čast. Gotovo!

A tudi na zemlji ni bil brez časti in odlikovanja. O njegovem neumornem in človekoljubnem delovanju zvedel je tudi sv. Oče Leon XIII. Leta 1893. podelil mu je čast papeževega tajnega komornika, in mesca februarja l. 1874. podal se je starček na dolgo pot v Rim, da se najvišjemu pastirju zahvali osebno. Kneipp je popisal to potovanje in vse, kar ga je pri tem doletelo. Omenimo naj tukaj le jednega prizora iz Vatikana.

Ko je prelat Kneipp prišel pred papeža in je, kakor običajno, pokleknil pred njim, da mu po-

ljubi nogo, vzdignil ga je Leon XIII. prav ljubeznivo in mu velel, naj sede poleg njega. Ponižno in počasi sedel je sivolasi župnik, ganjen kakor otrok, in solze so mu kapale iz oči. Sedaj ga vpraša papež nekaj malega o njegovi župniji in o župljanih. Kneipp odgovarjal mu je nekako boječe. — Ko pa preide papež na njegovo zdravniško delovanje in ga vpraša: »Kaj menite, kako je z mojim zdravjem?« Zrasel je in se zravnal Kneipp ter ostro pa mirno pogledal postavu svetega Očeta. Krempo je odgovoril in mu naročil to in ono, da si še nekaj let ohrani življenje. Ko ga je pozneje nekdo vprašal, zakaj je bil prej tako boječ in zakaj se je potem ojunačil, dejal je mirno: »Najprej je bila Nj. Svetost papež, potem sem pa bil jaz«. Papež pije od tega dne le sladno kavo. Tako mu je velel Kneipp. Precej prvi dan, ko je ordiniral v Vatikanu, zahteval je, da papež zvečer po njegovem navodilu rabi vodo in se potem takoj po 7. uri poda spat. Smehljaje odgovori Leon XIII.: »70 let nisem šel tako zgodaj spat«. »Bo pa danes šla Vaša Svetost spat ob 7. uri in videli boste, da boste spali«, odgovoril je Kneipp in papež je ubogal. Ganljivi so bili prizori, ko je papež starčka z očetovsko ljubeznimi besedami odpustil domu.

Pokojnik bil je imenovan dalje komturjem viteškega reda sv. groba; ta naslov podelil mu je jeruzalemski patrijarh. Povabljen bil je tudi na

vezništvo moramo si ohraniti in v to svrho postaviti vse sile.

Tako razumevamo mi in tako razumevajo vsi slovenski državni poslanci realno slovensko politiko in tej realni slovenski politiki ima služiti tudi kranjska sprava. Jasno je, da pri tej spravi nismo vdeleženi le mi Kranjci, marveč da je to zadeva celega slovenskega naroda. Po krivici tedaj »Slov. Narod« odreka obmejnim Slovencem pravico, baviti se s kranjsko spravo. Zoper tako neslovensko stališče moramo kar najodločneje protestovati.

Ali smo Kranjci zase narod?! Ali se vračamo na staro nemškutarsko stališče, da Slovenci ni, marveč, da so na Kranjskem Kranjci, na Štajerskem in Koroškem pa »bindiše«?! Hvala Bogu, da »Narod« — kakor sam povdarja — ni glasilo narodne stranke. V čast narodni stranki smo prepričani, da ona — vsaj v ogromni večini — stoji na drugem stališču nego »Narod«.

Ta list, oziroma tisti, ki ga pišejo, so očitno v velikih skrbeh radi mogoče sprave. Radi tega je člankar porabil tudi tisto sredstvo, katero je pri »Narodu« od nekaj tako priljubljeno in — uspešno: pretenje! »Narod«, povdarjajoč, da ni glasilo narodne stranke, pravi, da je kljub temu narodno stranko vsikdar po svojih močeh podpiral, in izreka upanje, da bode to tudi v prihodnje mogoče! To se pravi z drugimi besedami: Če se bode narodna stranka ravnala po volji »Narodovi«, jo bode podpiral, sicer pa — —! Kedor se ozre nazaj v zgodovino tega lista, ta vé, kaj se to pravi. Koliko poštenih imen se je že vlačilo po blatu v »Narodovih« predalih! Zato je umevno, da je v marsikojih krogih strah pred tem listom velik. Naravno, ker vsakdo želi v miru živeti. »Narod« pozná svoje »Pappenheimovce« in zato jim v sedanjem hipu zasaja revolver na prsi: ali se vpognete moji volji, ali pa imate z menoj opraviti! Sic!

Ne vemo, koliko efekta bode ta grožnja napravila v vrstah narodne stranke. Vemo pa, da je v narodni stranki dokaj treznomislečih in domoljubnih mož, katerim stojijo svetinje slovenskega ljudstva višje, mnogo višje, nego nazori »Slov. Naroda« in posebne namere činiteljev tega lista. Upamo pa tudi, da se bode z dobro voljo združeval tisti pogum, ki je vsikdar potreben, da dobra stvar zmaga. — Katoliško-narodna stranka bode skrajno prijenljivostjo podpirala delovanje dobromislečih. Zmaga naj slovensko ljudstvo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. januarija.

Praga nemško mesto! Poročali smo svedobno, kako velika agitacija se je pred nekaj časom razvila za idejo, ki so jo sprožili voditelji praških nemških neodrešencev, naj se namreč vse,

obed pri kralju bavarskem, v znamenje, da so tudi tu vedeli ceniti njegovo požrtvovalno delovanje. V njegovem župnišču obiskali so ga mnogi knezi, principi, grofi, in marsikateri je pri njem dobil zdravje. Tako je med drugimi ozdravil tudi avstrijskega nadvojvodo Jožefa, katerega je prej dolgo let mučil hud revmatizem.

Poleg teh odlikovanj doletelo ga je marsikaj neprijetnega, posebno v prvih letih, ko se je moral mnogo lasati z gosposkami, ki so ga preganjale kot mazača. Tudi pri njegovem škofu so ga počrnili in mu skušali tudi od te strani nagajati. No, pa blizu mu niso mogli, ker kot duhovnik spolnjeval je svoje dolžnosti vzorno, in vsak trud, prijeti ga za kako nemarnost, bil je zastonj. — Gosposkam pa jih je Kneipp povedal, spodobno sicer, a tako, da so imeli dosti. In ko je nekemu uradniku ozdravil hudo bolno ženo, dali so mu mir. »Jaz zdravim ljudi, katerim nobeden zdravnik ni mogel pomagati, ali mi ne boste dovolili, da jih zdravim, ali naj jih spodim? Zakaj bi jim ne pomagal, ko jim vendar morem? Mazač pa nisem (strašno hud je bil, ko so mu to očitali pri sodniji), ker mazači po navadi bolnike spridijo, jaz jih pa zdravim«. Tako jim je povedal in otesel se jih je.

Kneippu bilo je prav za prav vsejedno, ali hvalijo ali grajajo. Ne jedna ne druga stvar ga ni zmotila, da bi bil opustil svoje delovanje.

kar je pristno nemškega, preseli iz »nehvaležnega« mesta Prage v kako drugo mesto v severnem delu dežele, ki naj se proglasi za drugo, in sicer nemško glavno mesto. Toda kmalu se je opustila ta misel, ker se je menda le predobro pokazalo, da bi Praga pač preveč ne žalovala za odhajajočimi pragermani, obratno bi pa ti bili le preveč občutno prizadeti. Izdala se je torej v nemškem taboru nova parola: Vztrajati hočemo v Pragi, naj pride kar hoče, saj je Praga nemško mesto. O »nemški Pragi« piše »D. Volksbote« nastopno: Praga je nemško mesto in ostane nemško tudi tedaj, ako bi prognali zadnjega Nemca iz nje. — Ako ljudje ne marajo več govoriti nemški, govorilo bode kamenje, glasno in razločno. Katero mesto v nemškem cesarstvu kaže tako nemško lice, kakor staromestni okrog v Pragi? Kje je možno najti le jeden znak češke prošlosti, umetnosti in kulture? In to staro nemško mesto, stari sedež nemških cesarjev, najstareje torišče nemške vede naj bi mi žrtvovali nenasitni češki domišljavosti! — To so torej »dokazi«, da je Praga pristno nemško mesto, katero ne mara nikakor ostaviti užaljeni nemški Mihelj. Kaj neki poreko Čehi, ko zvedó, da je Praga tako naglo sledila Celju, ki je bilo prvo proglašeno za pristno nemško mesto in ki je ob enem s Prago pri tem ravno tako nedolžno in ravno toliko nemško, kakor pa mesto Peking slovensko. Domišljavost privrancen iz rajha pa res presega že najskrajneje meje in gotovo bi bilo koristno, ko bi živinozdravnik Türk pregledal možgane germanskih prismojencev.

Poljski listi o znani izjavi dr. Ebenhocha. Jednak utis, kakor na ostale Slované, je napravil govor posl. dr. Ebenhocha tudi na vse poljske kroge, izimši seveda nekatere nezadovoljne, ki ne simpatizujejo s sedanjo državnozborsko večino. »Gazeta Narodova« piše o tem nastopno: Popolno umljivo je, da je moral dr. Ebenhoch vsled pritiska radikalnih elementov nemške opozicije določeneje naglašati dejstvo, da nem. ljudska stranka nikakor ni izdala nemštva, kakor ji to ne prestando očita dunajska židinja »N. Fr. Presse«. Akoravno splošno odobravamo misel dr. Ebenhocha, opozoriti ga vendar treba na jedno dejstvo, kateremu nihče ne more ugovarjati, da so namreč ravno v Krakovu vsi glavni govorniki, ne samo poljski, marveč tudi drugi slovanski, najbolj naglašali ravno to, da prijateljski kongres slovanskih poslancev ni imel prav nikakega Nemcem sovražnega značaja, marveč se je na shodu ugovarjalo samo nasilnosti in izzivanju nekaterih nemških strank napram Slovanom. Ta misel se je posebno izrecno naglašala v resolucijah, ki jih je vsprejel shod. Radost »Neue Fr. Presse« je toraj prezgodnja. — Poljakom niti na um ni prišlo, da bi delali v Avstriji kako čisto slovensko politiko in pozivljali dr. Ebenhocha, naj sodeluje pri ti politiki, marveč se nahajajo na ravno istem stališču,

Vkljub mnogoteremu odlikovanju ostal je do konca življenja priprosto sama. Kar je učil druge, spolnoval je tudi sam. Kaj bi si bil župnik vse lahko privoščil, dobrih vin, izvrstnih in izbranih jedil, pa si ni, marveč zmerno in priprosto je živel v izgled drugim. Priprosta je bila njegova obleka, skoro borno njegovo stanovanje. Večinoma je hodil doma bos. Vino pil je le redko kedaj. Tudi najdragocenejših vin v steklenicah se ni dotaknil, dasi mu jih je marsikak ozdravljeni vinski trgovec v znak hvaležnosti podaril. Najrajši jedel je tečne močnate jedi. Tudi kak kosček mesa se mu je prilegel, a vendar ga je užival zmerno. Tako je povsodi in v vsem Kneipp svetil z lepim izgledom ljudem, katere je učil. Sam se je vestno držal tega, kar je veleval kot zdravnik drugim. Zato pa se mu je posrečilo človeštvo prepričati, da ima prav, če živi kolikor mogoče priprosto in naravno. Saj tak mora biti vsak, ki hoče svet v kateri koli stvari spreobrniti, trdno prepričan o resničnosti svojih trditev, katere tudi dejansko izpolnjuje.

Pripomnjeno bodi še, da je do l. 1891 Kneipp sam tudi dejansko zdravil s polivi. Zlasti je to delal svojim duhovnim sobratom.

Evo Vam Kneippa kot zdravnika! Ogledali si ga bomo še ob kratkem kot pisatelja, njega raznovrstni vpliv na kupčijo in obrt ter njega zadnje dni.

(Dalje sledi.)

kakor dr. Ebenhoch sam. Popolno se tudi strinjajo z njegovo željo po konečni spravi mej avstrijskimi narodi in mu bodo na tem polju gotovo pomagali, ako bodo povabljeni. — Kakor se vidi, se strinja izjava poljskih krogov popolno z ono, kakoršno smo objavili o tej zadevi v našem listu.

Delyannisova stranka nadaljuje še z isto vztrajnostjo svoj boj proti vladi. Splošna zahteva voditeljev te stranke obstoji v tem, da odstopi sedanje ministerstvo takoj, ko se zopet snide poslanska zbornica. Seveda se tej kliki nakana ne bo lahko posrečila, ker je vsled znane izjave »Etnike Hetairia« marsikateri dosedanji nasprotnik Zaimisovega kabineta uvidel, da so provzročili nesrečno vojsko in podpirali vstase ravno isti elementi, ki zvrčajo vso krivdo na sedanjo vlado. Ko bi v dotični izjavi Delyannis ne bil tako počrnjen, bi bilo seveda nekaj več nade, ker dose-daj se je lahko ponašal s precejšnjim številom privrženecv, sedaj se pa zelo moti, ako meni, da se mu uresniči želja, kajti izneverili se mu bodo najbrže vsi razven nekaj rovarskih nezadovoljnežev.

Dogodki v Vzhodni Aziji. Vedno v večjem obsegu se vrše priprave ob južnazijskem obrežju za veliko akcijo, ki se ima pričeti, kakor vse kaže, v ne predolgem času. Za vsak slučaj je Rusija s svojim brodovjem zasedla še zaliv Talien-wan, ki je blizu 50 klm. oddaljen od Port Artura. S tem si je pridobila v prvi vrsti precej ugoden prostor za večje brodovje, za katero Port Artur ni ugodno mesto, nadalje je pa Port Artur na suhem popolno zavarovan od vseh strani. Povodom kitajsko-japonske vojske imeli so Francozje v tem zalivu precejšnje število ladij. To počenjanje pa seveda Nemčiji in Angležem ni po volji in se vsled tega v zvezi z Japonci vedno bolj pripravljajo na odločilni trenotek. Poroča se sicer, da je kitajska vlada naznanila angleški vladi pogoje, pod katerimi se je prepustil Rusom Port Artur, in da nima Anglija nikakega povoda, nasprotovati koraku ruske vlade. Toda javno mnenje je vse drugače in uvidi v tem nekak napad na angleške interese v orientu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. januarija.

(Izvrševalni odbor naših državnih poslancev) poslal je dne 31. decembra načelnikoma obeh deželnozborskih slovenskih strank povabila, naj imenujeta kluba delegate za pravna pogajanja. Izrekla se je želja, da bi se kluba že ta teden odzvala povabilu, da bi bilo mogoče še pred prihodnjo deželnozborsko sejo priti do kakega vspeha. Državni poslanci nastopajo v celi akciji le kot pošteni posredovalci, ter si ne prištevajo nikake pravice, posegati v avtonomijo deželnozborskih strank. Ponudili so kluboma svoje lojalno posredovanje — stvar klubov je, li hočeta to posredovanje vsprejeti! Znano nam je, da bode klub katoliško-narodne stranke to ponudbo vsprejel, in prepričani smo, da bode isto storil tudi klub narodne stranke.

(Čestitka sv. Očetu.) Mestni svet ljubljanski je vsled sklepa mestnega zbora čestital papežu Leonu XIII. na njegovi bisernici. Obžalujemo, da je župan Hribar, utemeljujoč svoj predlog, prav brez potrebe, ne pa brez namena povdarjal, da novodobni katolicizem ni več isto, kar nekdanje prvotno krščanstvo; ker se je katolicizem, kar se pri nas prav posebno kaže, prevrgel v nauk brezozirnega boja, po katerem se pod krinko ljubezni do Boga, katerega ne vidimo, skoro popolno vničuje ljubezen do bližnjega, katerega vidimo, ter da bi papež, ko bi to vedel, to gotovo strogo obsojal. — V židovsko-liberalni »N. F. Presse« in v drugih nekrščanskih listih je ta od župana navedeni argument skoro jedino in vsakdanje orožje, s katerim vodi borbo proti krščanstvu. Obžalovati je, da se celo ob taki slovesni priliki rabijo taka nelojalna sredstva. — Glede sprave je župan govoril v istem smislu, kakor je pisal zadnji »Narod«. Sploh je bil vtis tega nagovora tak, da sme »Narodova« stranka o županu Hribarju, ki je nedavno izstopil iz kluba narodne stranke, reči: Laudabiliter se subjecit.

(Novega leta dan) so prevz. knezonadškof dr. Missia podelili bogoslovcem prvo in drugoletnim tonzuro ozir. nižje redove.

(Osebnosti.) Deželni predsednik eksel. bar. Hein biva te dni na Dunaju. — Dekan Andrej Drobnič v Šmarji stopi po blizu 47 letnem vzglednem službovanju v stalni pokoj. — Ministerijalni svetnik v pravosodnem ministerstvu, dr. Adalbert Gertscher je imenovan generalnim advokatom pri najvišjem sodišču.

(Iz mestnega zbora ljubljanskega.) Po otvoritvi izredne seje dne 31. decembra se spominja župan najprej šestdesetletnice mašništva papeža Leona XIII. ter si izprosi dovoljenja mestnega zbora, da odpošlje sv. Očetu tem povodom brzojavno čestitko. Konečno prebere župan dopis deželnega predsednika, ki naznanja, da se mesto njega udeleži slavnostne otvoritve mestne elektrarne vladni svetnik Schemerl, in naznani, da se je društvo zdravnikov zahvalilo za dar mestnega sveta v znesku 50 gl. — Mesto odstopivšega odbornika Ravniharja je bil v finančni odsek izvoljen odb. dr. Požar, v šolski odsek odb. Groselj, v odsek za olupšavo mesta odb. Dimnik in v odsek za ustanovitev mestnega godbenega zbora odb. Zabukovec. — O škontrovanju mestne blagajne dne 15. decembra poroča v ime fin. odseka odb. Svetek. Poročevalec naznani, da se je vse v redu našlo, in predlaga, naj se poročilo vzame na znanje, čemur se pritrdi. V ime stavbnega odseka poroča odb. dr. Stare o oddaji arhitektonsko-kiparskih del pri poslopju meščanske imovine. Arhitektonska dela se oddajo tukajšnjemu kamnoseku Tomanu za svoto 459 gl. 20 kr. kiparska dela pa kiparskemu konzorciju Haselsteiner, Fischer in Beck v Gradcu. — O izvršenej popravili lesenega utrjenja Gradaščinega obrežja poroča odb. Pavlin. Za to popravilo se je svedobno dovolilo 2985 gld., faktično porabilo le 1162 gld. 47 kr. Od prebitka se na poročevalčev predlog dovoli 600 gld. za popravilo štepanjevskega mostu. Ostale točke dnevnega reda se obravnavajo v tajni seji. Pred zaključkom javne seje župan v daljšem govoru opisuje delovanje mestnega zbora in mestnega magistrata v minulem letu. Omenja, da je imel obč. svet v tem letu 41 sej, ter raznih važnejših del, ki so se v minulem letu dovršila, oziroma pričela. Konečno preide na napade raznih nemško-nacionalnih listov na gospodarstvo ljubljanske občine ter dokazuje s številkami, da so vsi napadi popolno neutemeljeni. Omenjajoč sprave mej obema slovenskima strankama na Kranjskem izraža željo, da bi se ta ideja posrečila, toda zastopniki narodne stranke morajo biti zelo previdni ter ne smejo odstopiti od načel svobode in napredka. Slednjič naznani, da odpošlje povodom pričetka jubilejnega leta cesarju udanostno brzojavko, ter želi vsem odbornikom srečno novo leto. — V ime obč. sveta se zahvaljuje županu za njegov trud podžupan dr. vitez Bleiweis ter mu izrazi novoletno voščilo.

(Dnevni red) občinskega sveta redni seji, katera bo v torek dne 4. jan. 1898 ob petih popoldne v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. I. Predsedstvena naznanila. — II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. — III. Stavbnega odseka: o ponudbi učitelja Frantička Stehlička glede njegovih šolskih tabel; o prizivu Frana Pilkota v zadevi projektovane zgradbe lope ob prihodnji Bleiweisovi cesti; o prizivu Matevža Zdešarja proti magistratni odredbi z dne 2. t. m., št. 39.715; o določitvi nivoja za novo cesto, ki je projektovana paralelno z Dunajsko cesto in pa za sosednje ulice in ceste. — IV. Finančnega odseka: o ponudbi Alojzije Turkove za odkup mestne hiše v Prešernovih ulicah št. 24.; o ponudbi »pisateljskega podpornega društva«, da mestna občina odkupi njegovo posestvo na Poljanski cesti št. 17. — V. Nadzorovalnega odseka za elektrarno: o opravljenem redu mestne elektrarne; o predlogu o zadevi priznanja stavbne dolžade elektrarniškem inženjerju Schlaufu.

(Kanončno vmeščena) sta bila danes gg. Fr. Porenja na župnijo Križe pri Trziču in Fr. Hiersche na župnijo Soro.

(Zahvala.) Vsi gospodje, ki so mi povodom novega leta čestitali, naj blagovoljno tem potom sprejmo mojo srčno zahvalo. Dr. Klobfutar, st. prošt.

(Umrla je) dne 31. decembra l. l. v Ribnici občesposhtovana gospá Marija Podboj, po celi ribniški dolini in še dalje znana pod imenom »Cenetova mati«. Bila je svojim otrokom, izmed katerih 7 sinov živi in vrlo deluje v raznih krajih domovine, neizmerno dobra in skrbna mati,

pobožna in vneta katoličanka, pomočnica ubogih, uzor krščanske žene, matere, gospodinje in krémariče. Bog ji je dal milost, učakati pri njenem skrbi in trudapolnem življenju nenavadno visoko starost blizu 79 let. Bodi priporočena zlasti č. gospodom duhovnikom, ki so kedaj v Ribnici službovali ali sicer rajnico poznali, v spomin pri sv. maši. Večna radost njeni duši!

(Zahvala.) Za božične praznike je darovalo mnogo ljubljanskih trgovcev našemu zavodu lepih daril v blagu. Bodi vsem prav srčna zahvala! — Prav iskreno zahvalo izreka zavod prevzv. in premil. knezu in škofu za znatni dar; prevzv. gospodu deželnemu predsedniku, blagor. gospodu županu, gospodu vladnemu svetniku Jos. Merku za njihovo navzočnost ob božičnici, kakor tudi za lepe darove; ob jednom se zahvaljuje tudi vsem drugim blagim darovalcem ob tej in drugih prilikah, ko so se dobrotno spomnili našega zavoda. Bog obilno plati! — V Ljubljani ob novem letu 1898. Collegium Marianum.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. januarja. Slovanski narodnostni klub je na posebnem shodu ugovarjal sklepu deželnega zbora dolenjeavstrijskega glede jedino nemškega učnega jezika ter izrazil nado, da sklep ne dobi najvišjega potrdila. Na shodu se je povdarjala potreba solidarnosti vseh čeških strank kakor sploh vseh Slovanov v Avstriji. Slovenec Podgornik je dejal, da ta sklep ni le nasilstvo proti Čehom, marveč žaljenje vseh Slovanov. V štirinajstih dneh se skliče nov shod, kamor bodo povabljeni zastopniki češkega in drugih slovanskih narodov, ki bo zahteval varstvo in enakopravnost za Slované na Dolenjeavstrijskem.

Dunaj, 3. januarja. Deželni predsednik baron Hein je danes kot tajni svetnik bil pri cesarju v avdijenci ter napravil obljubo.

Dunaj, 3. januarja. Danes so prišli voditelji čeških Nemcev na Dunaj, kamor jih je poklical minister Gautsch. Razgovori, ki se vrše mej Gautschem in nemško-češkimi zaupniki, so informativnega značaja. Vlada se hoče pri Nemcih in Čehih natančno poučiti o njih zahtevah glede jezikovnih uredb ter na podlagi teh poizvedb izdati nove jezikovne naredbe, ki bodo kolikor možno ustrezale obema strankama. Tem potom meni vlada napraviti podlago za zopetno parlamentarno zborovanje.

Krakov, 2. januarja. Povodom šestdesetletnice papeževe so se udeležili božje službe načelniki vseh državnih in avtonomnih oblastev. Mesto je bilo razsvitljeno.

Budimpešta, 3. januarja. Predsednik zbornice je prebral danes pismo cesarjevo, s katerim se razmerje glede kvote podaljša za jedno leto. Opozicija je zahtevala, naj se odlok cesarjev izroči v pretres posebnemu odseku. Banffy je temu ugovarjal, rekoč, da je vlada odgovorna za ta odlok ter da o njem ne gre soditi parlamentu, ter predlaga, da naj se odlok ohrani v zborničnem arhivu. — Na to se je vnela ostra debata zaradi novoletnega govora barona Banffyja.

Rim, 2. jan. Povodom šestdesetletnice mašništva je dovolil sv. Oče, da so smeli prisostvovati njegovi sv. maši v dvorani Loggia zastopniki vseh katoliških društev in odbori vseh rimskih župnij, skupno nad 3000 oseb. Ko so papeža ob 8. uri 30 min. prinesli v dvorano in je blagoslovil navzoče katoličane, so ga ti živahno pozdravili. Po sveti maši, pri kateri so peli pevci sikstinskega zbora, je podelil papež sv. blagoslov ter ob 10. uri 30. min. ostavil dvorano, zopet vsestransko burno pozdravljen. Zdravje sv. Očeta je kar najbolje.

Pariz, 2. jan. Ruski car Nikolaj je predsedniku Faure brzojavnim potom izrazil svoja voščila, na kar mu je Faure istim potom odgovoril. Obestransko voščilo je zelo prisrčno.

Pariz, 3. januarja. Iz Odese se brzojavlja, da so ondi nekega načelnika nevarne

sekte, ki je dal dvajset ljudij živih pokopati, obsodili v prognanstvo v Sibirijo.

Madrid, 2. januarja. Ministerstvo je odobrilo sestavo kubanske vlade.

Lizbona, 2. januv. V delavnici električnega tramwaya je navstal vsled eksplozije ogenj, v katerem se je ponesrečilo več oseb.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mil.
31	9. zvečer	735.3	2.7	sl. szah.	dež	12.2
1	7. jutraj 2. popol.	733.6 732.4	1.8 4.1	sl. svzh. sr. zah.	dež "	
1	9. zvečer	733.3	3.3	sr. zah.	dež	24.3
2	7. jutraj 2. popol.	734.2 735.1	2.6 5.2	sr. zah. sl. svzh.	megla oblačno	
2	9. zvečer	737.3	3.5	sr. jug.	dež	17.0
3	7. jutraj 2. popol.	741.4 743.5	2.8 6.9	sr. jzah. sl. szah.	dež del. jasno	

Srednja temperatura petka 2.7°, za 5.3° nad normalom.

Srednja temperatura sobote 3.1°, za 5.8° nad normalom.

Srednja temperatura nedelje 3.8°, za 6.5° nad normalom.

Zahvala.

5 1—1

Za mnogobrojne izraze sočutja in sožalja ob boleznih, smrti in pogrebu moje nepozabne soproge, gospé

Ivanke Gutnik roj. Mencej

za poklonjene vence in izredno veliko število pogrebnikov, izrekam vsem prijateljem in znancem, zlasti pa odličnim gospem in gospicam, zastopnicam vseh treh ljubljanskih ženskih podružnic sv. Cirila in Metoda, gg. zastopnikom odbora glavne družbe, gg. magistratnim uradnikom, plesarskemu ter slovenskemu zidarskemu in tesarskemu društvu svojo najprisrčnejšo zahvalo. Končno in posebej pa zahvaljam slavno pevsko društvo »Ljubljana« za njega prelepo petje.

V Ljubljani, 3. prosinca 1898.

Anton Gutnik
magistratni uradnik.

Zahvala.

6 1—1

Za pismeno izražena sočutja, darovanje krasnih vencev in spremstvo k zadnjemu počitku naše ljubljene hčerke, oziroma sestrice

Pavle,

izreka, osobito slav. kvartetu Iliriji za prelepo nagrobno petje ter g. načelniku in gg. ognjegascem požarne brambe v Polhovem gradu najtoplejo zahvalo

rodbina Rant.

Polhov gradec, 2. januarja 1898.

Najprisrčnejša voščila

izražam povodom nastopa novega leta vsem prečast. gospodom in cerkvenim predstojništvom zahvaljujoč se za obilno naklonjenost ter priporočujoč se tudi za hodoče.

Pa tudi vsem prijateljem in znancem kličem tem potom: Prisrčna voščila ob novem letu!

V Ljubljani, 31. dec. 1897.

Ivan Kregar,

8 1—1

pasar-srebrar.

Fr. Pavšner,

839 1—1

krojač

v Ljubljani nasproti gimnaziji

si usoja velečastitim svojim naročnikom, preč. duhovščini, prijateljem in znancem voščiti

srečno, veselo novo leto

priporočuje se nadaljnji naklonjenosti in zagotavljajoč točno, natančno izvršitev.

9 1-1

Do dna srca užaljeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da so naša iskrenoljubljena, dobra mati, gospa

Marija Podboj roj. Hren

včeraj ob 7. uri, po daljšem hiranju, v 79. letu starosti, prevideni z vsemi sv. zakramenti, zaspali v Gospodu.

Dokončali so svoje tiho, — Bogu, rodbini in neprestanemu delu — posvečeno življenje, popolnem vdani v voljo božjo ter šli v večnost po zasluženosti plačilo.

Pogreb predrage rajnice bo v nedeljo, dne 2. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Svete maše se bodo brale v raznih cerkvah. Nepozabnih mater priporočamo vsem v pobožno molitev in v blag spomin.

V Ribnici, dne 1. januarja 1898.

Anton, Janez, Frano, Štefan, Andrej, Alojzij, Jožef, sinovi.

Bortolo Sardotsch, Koper
(tvrška obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinejšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev.

674 60

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijakke 60 kr.

Upravnik: **Pavel Marija Valjavec**, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Poziv

k

občnemu zboru

delniškega društva I. narodni dom v Rudolfovem,

ki se bode vršil

dne 22. januarja 1898 ob 6. uri zvečer

v Narodnem domu.

Vspored:

1. Letno poročilo.
2. Račun in bilanca za l. 1897.
3. Odločitev dividende.
4. Volitev upravnega odbora in preglednikov računa.

10 1-1

Št. 43.841.

Razglas.

860 3-3

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil je v svoji seji dne 22. t. m. o priliki ustanovitve proračunov za bodoče leto, da je v svrhu pokritja nedostatkov pri redni in izredni potrebščini mestnega zaklada pobirati v letu 1898:

1. 20% doklado k vsem neposrednim v mestu ljubljanskem v letu 1898 predpisanim davkom, izimši osebno dohodarino, če jo tudi dežela ne bo upoštevala.
2. Gostaiščino iz sicer od najemščin od 50 gld. do vstetih 100 gld. na leto po 2 kr. od vsakega goldinarja najemščine, od najemščine nad 100 gld. pa po 4 kr. od vsakega goldinarja najemščine.

To se z ozirom na § 43. občinskega reda za Ljubljano oznanja z dostavkom, da more vsak, kdor misli, da se mu s tem sklepom godi krivica, vložiti svoje ugovore v 14 dneh, t. j. do vstetega 10. januarja 1898 pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 27. decembra 1897.

Deset minut od nameravane proge bodoče bohinske železnice, 2 uri od Bleda, se prostovoljno pod jako ugodnimi pogoji prodá

hiša

z gospodarskim poslopjem,

mlinom in žago

z izvrstno vodno močjo,

ki bi bila sposobna tudi za kako večje tovarniško podjetje. — Nadrobnosti pové **dr. Val. Krisper** v Ljubljani.

Posojilnica v mestu Kamnik

obrestuje hranilne vloge tudi po novem letu po

4½ odstotka

brez odbitka novega rentnega davka.

856 4-3

Ravnateljstvo.

Razglas.

2 2-1

Z odlokom veleslavnega c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani z dne 20. decembra 1897, št. 11747, dovoljena

prostovoljna dražba

v zapuščino pokojnega gosp. župnika **Martina Derčar-ja** spadajočih dragocenosti, cenjenih na 43 gld., vršila se bo

v petek, dne 7. prosinca 1898, ob 9. uri dopoldne

v pisarni podpisanega c. kr. notarja kot sodnega komisarja.

Dr. Fran Vok,

c. kr. notar v Krizankih, kot sodni komisar.

Mestna hranilnica v Kranji

plačuje vlagateljem tudi po novem letu

4% obresti

od njihovih vlog, torej brez odbitka novega rentnega davka, katerega bo hranilnica plačevala iz lastnega.

3 2-1

Popolna razprodaja.

Vsled sklepa upniškega odbora se v konkurzno maso **Ign. Žargi-ja** spadajoče

manufakturno in posamentrijsko blago,

nahajajoče se v prodajalnici

Ign. Žargi-ja

na Sv. Petra cesti šte. 6

na drobno razprodá.

Razprodajalo se bode pod tovarniško ceno. — Razprodaja traja le kratek čas.

Oskrbnik konkurzne mase:

Odvetnik dr. M. Pirc.

855 3-3

Dunajska borza.		
Dne 3. januarja.		
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 05 kr.	
Skupni državni dolg v srebru	101 " 20 "	
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 60 "	
Avstrijska krona renta 4% 200 kron	102 " 20 "	
Ogerska zlata renta 4%	121 " 14 "	
Ogerska krona renta 4% 200 kron	99 " 55 "	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	941 " — "	
Kreditne delnice, 160 gld.	353 " 30 "	
London vista	119 " 95 "	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	77½ " 74 "	
20 mark	11 " 74 "	
20 frankov (napoleonor)	9 " 52½ "	
Italijanski bankovci	45 " 45 "	
C. kr. cekini	5 " 69 "	
Dne 31. decembra.		
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	169 gld. — kr.	
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " — "	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 " — "	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 70 "	
Tisne srečke 4% 100 gld.	139 " 50 "	
Dunavske vravnave srečke 5%	— " — "	
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " — "	
Posojilo goriskega mesta	112 " 60 "	
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 50 "	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 40 "	
Priporitne obveznice državne železnice	225 " — "	
" južne železnice 3%	183 " 25 "	
" južne železnice 5%	126 " 25 "	
" dolenskih železnice 4%	99 " 50 "	
Kreditne srečke, 100 gld.	— gld. — kr.	
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 " — "	
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	— " — "	
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " 50 "	
Salmove srečke, 40 gld.	74 " 50 "	
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " — "	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 " — "	
Ljubljanske srečke	23 " 25 "	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 " 50 "	
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3435 " — "	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	431 " — "	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76 " 40 "	
Splošna avstrijska stavbna družba	106 " 50 "	
Montanska družba avstr. plan.	131 " 55 "	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	167 " — "	
Papirnih rubljev 100	127 " — "	

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanje za zgube pri izrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCU“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih

potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.